BULETINUL OFICIAL AL ASOCIATUNEI PENTRU CULTURA POPORULUI ROMAN

AUGUST ANUL I

Astra Dobrogeană

No. 5

REVISTĂ
CULTURALĂ
EDUCATIVĂ

APARE SUB CONDUCEREĂ UNUI COMITET

Redactor FILIP AUREL

SUMARUL:

Gloria dela Mărăşeşti	*Filip Aurel*
D-l Goe de I. L. Caragiale	*D. Stoicescu*
Clara Maniu	*Astra Dobrogeană*
Chestiunea Dunărei	*Căpitan Budiş Al.*
Eroi şi Eroism	*N. Ţimiraş*
Poezia Populară	*Radu Mugure*
Trebile gospodăreşti în August	*Ing. Agr. Marta*
Intoarceţi Miriştile	*Ing. Agr. Marta*
Albinăritul în luna August	*Vasiliu prof.*
Despre religie	*Faur*
Un geniu	*A. Alexandrescu*
Dela Astra!	
Redacţionale	

„CONSTANŢA"
Institut de Editură şi Arte Grafice
CONSTANŢA

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

Abonamentele de încurajare se vor anunța la o rubrică specială.

Cărțile și publicațiunile trimise revistei, vor fi recenzate și anunțate.

MANUSCRISELE NEPUBLICATE NU SE INAPOIAZA

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman" Constanța

ANUL I No. 5

Astra Dobrogeană

Gloria dela Mărăşeşti

Sunt momente cari produc vii vibraţiuni în sufletul celor ce le simt. Aceste momente măreţe, constitue chezăşia îndrumărei caracterului celor ce vor conduce neamul, mâine spre menirea idealului său. Cel mai sfânt din aceste momente ale istoriei noastre este epopeia „Mărăşeşti". O mândrie arde în sufletul fiecărui român şi o recunoştinţă porneşte din sufletul fiecăruia, pentru aceia cari prin sângele lor au botezat cel mai mare moment de renaştere al Neamului nostru, atât de greu încercat, în decursul veacurilor.

In adevăr, acum 12 ani sufletele tuturor românilor erau înăbuşite de adânca durere a tragediei groaznice ce ameninţa să suprime ultimul suflu de românism. Totul părea că se schimbă în lumea aceasta, iar aceia cari

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

nu se ridicau până la noblețea noastră, urmau să ne stăpânească și să ne încătușeze. Era cea mai grea răspântie a istoriei noastre naționale. *Era lupta pe viață și pe moarte a Neamului Românesc.*

Din această grozavă vijelie ce a zguduit întreg pământul, se desprinde majestos figura *„ostașului român"* al cărui suflet a învins materia la Mărășești. Zadarnic perfecțiunea armamentului, zadarnic încordarea supremă tătaro-teutonă, căci spiritul a dominat, iar sufletul românesc a zdrobit întreaga perfecțiune a celui mai glorios trecut technic.

La Mărășești fiii țării românești au făcut cea mai măreață dovadă a nobleței sufletului românesc prin sacrificiul suprem pe altarul Patriei, sub imboldul formidabilului patriotism înflăcărat cu care au învins.

Acolo s'a făcut dovada, în fața lumei întregi, că, dreptul ce-l reclamăm la viață și unire este consfințit de însăși pronia cerească, iar oșteanul român a fost numai brațul sfânt care prin jertfa sa a adus la îndeplinire înalta hotărâre Dumnezeiască.

Acolo pe bogatele câmpii aurii s'a dat semnalul renașterii noastre naționale, de acolo a început drumul destinului adevărat al Neamului nostru.

La Mărășești, sobrietatea sufletului românesc a rămas neatinsă de virusul bolșevismului care bântuia cu furie în sufletele acelora cari *„zice-se"* au luptat alături de noi.

Acolo s'a făcut dovada cea mai evidentă că, forțele noastre proprii, sufletul nostru nobil este mai puternic decât orice ajutor material din afară.

Prin baionetele ostașului român s'a realizat acel vis ce ardea de veacuri în sufletele românilor de pretutindeni; iar azi când ne găsim liberi în România-unită, să lucrăm nestingheriți, să ne concentrăm toate forțele intelectuale

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman" Constanța

şi toate puterile pentru a da lumei dovada geniului nostru nobil şi muncii noastre neobosite pentru omenire şi civilizaţie; dovedind astfel că suntem demni urmaşi ai acelora cari au câştigat una din cea mai mare victorii cunoscută în lume. Lt. FILIP AUREL

D-l Goe, de I. L. Caragiale

— INTERPRETARE —

Este „D-l Goe" o nuvelă?

Ce-ar fi o nuvelă decât ceea ce însuşi numele arată, adică istorisirea unui fapt interesant, ce aduce în preocupările obicinuite o noutate, un punct de vedere deosebit, ceva senzaţional sau distractiv, care să schimbe dispoziţia sufletească a cititorului sau auditorului, care să-l facă să ia o nouă atitudine de cugetare sau de acţiune.

Deci la întrebarea dacă „D-l Goe" este o nuvelă, putem răspunde: da! Da, pentru că „D-l Goe" prezintă un fapt interesant, aduce în preocupările obicinuite un punct de vedere deosebit, ne distrează şi ne face să luăm o nouă atitudine în ce priveşte o problemă a mediului nostru — *educaţia.*

Subiectul: Călătoria băeţaşului Goe, din oraşul său natal în capitală--Bucureşti—de 10 Maiu, însoţit de mama-mare, mamiţica şi tanti Miţa,—adică mediul, ce-i este familiar; şcoala — nu, căci nu-i este... familiară! D-l Goe la şcoală este repetent...

Călătoria îşi are pentru D-l Goe peripeţiile ei:

Una — în gară. Grija familiei, de a apuca trenul, l'a adus cu mult înainte de momentul plecărei. D-l Goe nu-şi dă seama că trenul e la dispoziţia tuturor şi numai astfel la dispoziţia fiecărui. Trenul nu mai vine, băiatul se plictiseşte, doreşte, vrea să vie trenul!

„Mam'mare! De ce nu mai vine ?... Eu vreau să vie!"

El, gândacul dintr'un colţ de mahala, dintr'un târg provincial, el vrea ca trenul să vie!...

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

Alta — suit în tren, D-l Goe rămâne în coridor şi vrea să scoată capul pe fereastră. E tras înapoi de un tânăr, pe care Goe îl apostrofează, ca acasă la el, obraznic: „Ce treabă ai tu, urâtule?“ După care se strâmbă la „urâtul“. care, probabil, l'a şi calificat „prost crescut“ şi care se va feri să-i mai vie în ajutor.

Alta — D-l Goe nu-şi dă seama că scoţând capul pe fereastra vagonului ar putea rămâne fără pălărie; el scoate capul, vântul îi ia pălăria şi cu ea se duce şi biletul pus de tanti Miţa în pamblica pălăriei, — de-aici bocluc cu conductorul, care pretinde bilet, amendă, taxă, etc. Noroc, că mamiţa scoate bani şi plăteşte, iar mama-mare, grijulie, scoate din coşuleţul ei un beret!...

Alta. D-l Goe nu-şi dă seama că trenul sgudue pe călător ici-colo şi-i anulează echilibrul firesc. Neţinându-se bine e isbit cu nasul de clanţa uşei... Noroc, că mama-mare e acolea, îl sărută şi-i trece... iar mamiţica e şi ea acolea cu „ciucalata“...

Alta. D-l Goe nu-şi dă seama că unele uşi se deschid pe dinăuntru, altfel decât pe dinafară şi în dorinţa de a exploata vagonul, nemereşte în compartimentul unde se intră numai câte o singură persoană... Dar de-acolo nu mai ştie cum să iasă şi de afară nu-l poate libera, cu toate scâncelile lui, nici mama-mare, nici mamiţa, nici tanti Miţa... Noroc de conductor, care liberează pe prizonier!

Alta. D-l Goe nu-şi dă seama, că o instituţie aşa de complicată, ca un tren, îşi are regulamentele sale şi fără să citească, presupunând că n'a ràmas repetent chiar la citire: „trageţi numai în caz de pericol“, el s'agaţă de manivela semnalului de alarmă, iar trenul se opreşte brusc. Scandal mare,—o lume întreagă, care se miră sau protestează; o armată de ceferişti, care aleargă să afle pe contravenient!... Noroc de mediul familiar: Mama-mare se lungeşte pe canapea cu Goe în braţe şi respiră cufundată într'un somn adânc... ca şi când ar fi dormind chiar de la plecare! Cine poate presupune că puişorul, care doarme în braţele mamei-mari este contravenientul? Ce sbir ar fi îndrăznit, să-l smulgă de-acolo turburând somnul unei bătrâne?

A ajuns, în fine, la Bucureşti, cu câteva minute întârziere, — apoi „la bulivar, birjar!“ etc.

Văzând subiectul nu ne mai putem îndoi, conchidem că „D-l Goe“ este o nuvelă.

Dar autorul, Caragiale, intitulează această nuvelă simplu „D-l Goe“, ca şi când ar fi un portret. Da, poate fi şi asta,—în

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman” Constanţa

adevăr din toate aceste peripeţii rezultă portretul D-lui Goe, fizic şi mental. Faptele lui pornite din dorinţa de a i se face pe plac, de a se amesteca unde nu se pricepe, impulsul la obrăznicie şi necuviinţă ; toate acestea în cadrul mediului familiar, care nu-l opreşte, nu-l povăţueşte, ci-l desmeardă, îl încurajează şi apoi îl cocoleşte şi-i ascunde boroboaţele, îl protejează când a făcut vr'o faptă, ce-a turburat pe alţii... ne arată cine este şi ce poate să ajungă D-l Goe... Vedem că este un mic mitocan, iar crescând va deveni unul mare! Admirabil portret!

Dacă-i cercetăm cadrul familiar, avem:

Mama-mare, o bătrână prevăzătoare numai a micilor necesităţi ale unei călătorii, de ex. a pus în coşuleţ un beret, ca să nu răcească băiatul dacă se schimbă vremea, dar n'a stăruit din timp să pună mai multă minte şi pricepere în capul D-lui Goe,— se vede că ea a eşit rar din colţul ei de târg, iar acolo n'a văzut că e nevoe de minte şi pricepere mai multă.

Mamiţica nu s'a amestecat în educaţia lui Goe de cât cu „ciucalata" în mână, ea n'a cerut lui Goe decât s'o iubească. Goe, în semn de iubire, o sărută, apoi înghite „ciucalata", apoi fiecare îşi urmează preocuparea sa.

Tanti Miţa apare ca o fată bătrână, suportată în familie, pentru că-i mângâe struna şi-i este ataşată. Găseşte pe Goe frumos, învăţat şi drept şi e sinceră,—a ajuns fată bătrână tocmai din cauza că afecţiunea ei, a legat-o de familie în aşa grad în cât i s'a părut temerar să se detaşeze.

In acest mediu, D-l Goe iubit de mama mare şi idolatrizat de tanti Miţa, deci având majoritatea de partea sa, domneşte, dictează, — mediul i se supune. Caracterul său se defineşte din pruncie arogant şi dictatorial. Caragiale însuşi l'a numit tocmai spre a-l caracteriza: „D-l". Aceste două litere designează pe domnul în înţelesul de stăpânul, tiranul familiei, o personalitate...

Dar în celalt mediu, unde nu este nici mama-mare cu dragostea, nici mamiţica cu „ciucalata", nici tanti Miţa cu adoraţia: mediul în care este tânărul „urâtul" binevoitor, conductorul, ce controlează dreptul de-a călători şi impune disciplină călătorilor şi paza regulamentului, etc. şi'n care mediu D-l Goe nu se pleacă, nu se conformează, nu respectă, nu stărue a se face plăcut şi folositor, ci din contra, — acolo D-l Goe este disgraţiat, degradat.

Era dincolo idol, aci devine de-odată un contravenient, un impunător!

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

Cu marele său talent de-a povesti şi zugrăvi, Caragiale ne face să vedem într'o scurtă povestire a unei călătorii, conflictul dintre un mediu familiar, de provenienţă mahalagicească şi marele mediu social, conflict de mentalităţi, de educaţie, al cărui erou e D-l Goe, — D-l Goe în care totuşi trebue să vedem o victimă a dragostei mamei-mari. indiferenţei sau apelului la „ciucalată" al mamiţei şi a idolatrizărei tantei Miţa.

E aşa de viu D-l Goe şi aşa de soliu, că privind viitorul lui vedêm că el nu se poate schimba, de cât dacă ceva catastrofal l'ar deslănţui din propia-i fiinţă... In soarta D-lui Goe, închegată de educaţia, care-a primit-o, vedem parcă mâna fatalităţii, puterea a ceva care e ursit, desprins din natură ... şi, mai mult ne apare D-l Goe erou şi, mai mult ne pare victimă...

Toate acestea Caragiale ni le împărtăşeşte cu mijloace simple, naturale, de povestire. S'ar părea că compoziţia e lipsită de orice intenţie de-a da lecţii de *educaţie*, cu toate acestea Caragiale trebue să fi meditat mult, măcar „ce trebue" anume să facă şi să nu facă D-l Goe, căci totul e acţiune, — pentru a reuşi să ne înfăţişeze pe gândacul dintr'un colţ de mahala, dintr'un târg provincial, în personagiul, care face ca trenul de Bucureşti să ajungă „cu o întârziere de câteva minute", din cauză că e... prost crescut!

D. STOICESCU.

CLARA MANIU

Bătrâna „ASTRĂ" este cernită şi adânc îndurerată. A doua floare cade în mâinile crudei morţi. După scumpa-i conducătoare de luptă şi ideal, Emilia Dr. Ioan Raţiu, la un timp aşa scurt dispare şi Clara Maniu.

Acest exemplar rar al femeei române din Ardeal, a fost şi o româncă de o noblețe rară. Toată viaţa ei de 86 ani a fost animată de profunde sentimente patriotice din imboldul cărora a trecut glorioasă prin mijlocul celor mai grozave lupte naţionale; înfruntân-

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

du-le cu un entusiasm și o stăruință de care numai un suflet ca al Clarei Maniu, este capabil.

A purtat făclia naționalismului ideal, cu toată candoarea, înfruntând cu succes deplin urgia asupritorilor de eri.

Crescută în leagănul „memorandiștilor" lui Coroianu a înnobilat istoria politică a Ardealului, prin participarea ei activă la lupta de revendicare, ținând nestinsă torța românismului în Ardealul crud încătușat de forța nemiloasă „tataro-fină"

Românismul îi datorează o vie resunoștință pentru suferințele ei, care le-a îndurat cu fruntea senină ce a caracterizat-o.

Această mare româncă — în accepția adevărată a cuvântului — a fost cea mai vrednică colaboratoare și o devotată sprijinitoare a luptătorilor cauzei Ardealului subjugat.

Nu s'a intimidat, nu s'a descurajat, de nici o lovitură dată românismului ori cât de crudă a fost; iar azi dispare văzâudu-și visul împlinit, în durerea tuturor inimilor ce o cunosc.

Raiul românismului deschis, va primi în rândul drepților pe aceia care nu a cunoscut decât Neam și Dumnezeu.

Noi cei strânși în jurul sicriului scumpei dispărute a Neamului, împărtășim împreună cu românii de pretutindeni, durerea țării și a distinsei familii.

„ASTRA DOBROGEANA"

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman" Constanța

CHESTIUNEA DUNĂRII.

INAINTE DE RĂZBOI.

Statutul Dunării, stabilit prin tratatul dela Paris (1756), prevedea, ca principiu, libera navigaţie pe Dunăre, socotită fluviu internaţional.

Se împărîea în trei:

— de jos, porţiunea dela Sulina la Brăila;

— de mijloc, dela Brăila la Porţile de Fier, (frontiera Austro Ungariei).

— de sus, dela Porţi la Isvoare.

DUNNĂREA DE JOS:

Era dată în administraţiunea a două COMISIUNI internaţionale:

— EUROPEANĂ, însărcinată cu efectuarea de lucrări la gurile fluviului, compusă din reprezentanţii statului ce semnează tratatul dela Paris.

— RIVERANĂ, cu însărcinarea de a face regulamentul de navigaţie pe dunăre; membrii ei: reprezentanţii statelor riverane: Austria, Bavaria, Würtembergul, principatele Dunărene.

Prima pe timp limitat, (2 ani) a înlocuit, cu timpul, pe a doua instituită la început cu ideea de permanenţă funcţionare.

Comisia europeană a variat după mersul istoriei;

Ea este o persoană normală de drept internaţional, având un pavilion propiu, bunuri ale ei, bugetul ei special;

Regulamenta navigaţia pe fluviu, in porţiunea atribuită, punea taxe pe vasele ce intrau pe el; făcea lucrări pe ţărm şi uscat, cu *independenţă absolută de autritate teroterială.*

Lucrările şi funcţionarii ei erau acoperiţi de netraulitate; după irăzboi, i s'au plătit despăgubiri de statele ce au fost în război şi au produs daune.

Cu drept de justificaţiune pentrn infracţiunile la regulamentul ei, ţiuea anual două şedinţe plenare, prezidând, pe rând, reprezentanţii statelor ce o compuneau.

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

DUNĂREA DE MIJLOC:

A provocat mari dificultăţi ţărilor riverane, din cauză, că în comisia compusă din reprezentanţii României Bulgariei şi Serbiei, a venit reprezentantul Austro Ungariei (de şi stat neriverian pentru această porţiune) cu pretenţiunea de preponderenţă.

DUNĂREA DE SUS.

Era abandonată la administraţiunea statelor riveriene.

ASTĂZI,

Principiul care stă la baza statutului actual al Dunării este după noile tratate de pace: dela Ulm la mare, împreună cu întreaga reţea a afluenţilor ei, Dunărea este internaţională.

Se împarte în două:

— Dunărea maritimă, porţiunea dela mare până la Brăila.

— Dunărea fluvială, dela Brăila la Ulm.

— Pentru fiecare din acest părţi, sâte o comisiune internaţională;

Comisia europeană (Dunărea maritimă) care va exercita din nou atribuţiunile din nainte de război, compusă din reprezentanţi a patru State: Anglia, Franţa, Italia şi România.

— O comisie internaţională (Dunărea fluvială), compusă din:

Doi reprezentanţi ai statelor Germane riviene,

Câte un reprezentant din fiecare stat riveriau.

Câte un reprezentant din fincare stat neriveran din Comisia Europeană a Dunării.

Statutul definitiv al Dunării, stabilit la Paris în 1919 (ratificat şi promulgat la noi, prin legea din 13. IV. 1922) este următorul:

Navigaţia pe Dunăre, e liberă şi deschisă tuturor pavilioanelor, în condiţiuni de egalitate complectă pe tot cursul navigabil (Ulm Mare) şi toată reţeaua fluvială internaţională: Morava, Drava, Tisa, Sava, Mureşul (până la Arad, împreună cu canalele laterare).

DE DUNAREA MARITIMA se ocupă Comisiunea Europeană, cu vechile atribuţiuni;

DE DUNARE FLUVIALA ; şi reţeaua fiuvială comisiunea internaţională veghează:

Să nu se aducă nici o împedicare la libera navigaţie ;

Să se menţină cea mai perfectă egalitate între diferitele pavilioane:

Să se dispună anume lucrări pe Dunăre:

Lucrările de îmbunătăţire şi de întreţinerea lor, se pot face

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

de statele riverane care vor percepe o taxă; să nu creeze însă prin aceasta, venituri.

Poliţia aparţine statelor riverane.

Personalul are aceleaş privilegii ca şi diplomaţii.

Statutul nu prevede nimic asupra navigaţiei vaselor de război: şi nici nu s'a luat, posterior, vre o rezoluţie în această privinţă.

Căpitanul, Al. BUDIŞ

EROI ŞI EROISM

Conferinţă ţinută la ziua Eroilor, anul acesta în sala Teatrului Regal, cu prilejul comemorărei organizată de Societatea „Astra Dobrogeană"

de NICOLAE ŢIMIRAŞ

După ce aţi luat parte la această pioasă sărbătoare, acum când vă întoarceţi dela cimitirele înflorite, în care ei continuă să doarmă somnul eternităţei, se pune în mod firesc întrebarea:

Ce sunt eroii ?

* * *

Cuvântul „erou" este de origină greacă şi, etimologiceşte, are o obârşie necunoscută.

In mitologia greacă, însă, eroul însemna un semizeu, căci el era născut dintr'un zeu nemuritor şi o femee muritoare, sau dintr'o zeiţă şi un bărbat muritor.

In antichitate, precum vedeţi, eroii erau fiinţe divine. Eroi, în sensul acesta, vechii greci aveau pe Heracles, Achile, Elena, Enea, ş. a.

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

Dar grecii mai dădeau titlul de eroi şi altora. De pildă, persoanele foarte distinse, oamenii celebri erau ridicaţi la rangul de semizei, de eroi. Aşa au fost o sumă de personagii istorice şi oameni războinici vestiţi, precum: Miltiade, Temistocle, Leonidas, ş. a.; legislatori mari ca Licurg, Chilon, Bias; medici iluştri ca Hipocrate, Aristomachos, etc.; poeţi ca Homer, Pindar, Sofocle; şi filosofi ca Democrit, Anaxagora, Socrate, Platon, Aristot, Epicur.

Eroilor li se dădeau onoruri divine. Credinţa veche era că ei, după moarte, se adunau cu toţii în nişte insule, numite Fortunate, sau în câmpiile Elisee (un raiu al antichităţei), de unde se interesau şi privegheau rosturile vieţii pământene.

Cultul eroilor, care la noi abia începe, era în vremea veche o obligaţie cetăţenească pe care unul dintre legislatorii greci, Dracon, îl impusese poporului sub formă de lege religioasă. Fiecare localitate îşi sărbătorea eroii, la date fixe.

Oasele eroilor erau căutate şi înmormântate cu mare sfinţenie.

Artele plastice, după moarte, îi reprezentau în statui, dându-le forma marilor divinităţi. In general, ei figurau îmbrăcaţi în uniforme pompoase, gata de luptă, apărându-şi ţara.

In raporturile cu oamenii, eroii sunt consideraţi în antichitate ca nişte giganţi. Aşa credea Omer, care el însuşi figurează printre eroii legendari.

* * *

Dar eroul ca divinitate a dispărut odată cu vârstele vechi.

Astăzi, naţiunea eroului este cu totul alta. Degajată de misticism, de legende şi superstiţii, această noţiune este în timpul nostru mai apropiată, mai limpede şi mai

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

omenească, pentru că eroii noştri au trăit între noi şi sunt rupti din sufletul nostru.

Cu toate acestea, nici la noi n'a lipsit în trecutul mai îndepărtat tendinţa de divinizare a eroului. Astfel pe Ştefan-Vodă, urmaşii l-au botezat cu denumirea de „Ştefan cel Mare şi sfânt".

De ce ?

Explicaţia nu există, ca la vechii greci, în basmele legendare şi în imaginaţia aprinsă a antichităţei, în totdeauna lipsită de proporţii juste şi adesea plină de exagerări copilăreşti.

Ştefan cel Mare, marele voevod moldovean, a fost apărătorul neînfricoşat al creştinătăţii, al crucii, contra semilunii cotropitoare. Războaele lui, cele mai multe, au fost o mare necesitate a vremei. Luptele crâncene, dela Valea albă, dela Podul Inalt şi din alte locuri, s'au dat de el contra turcilor, pentru apărarea credinţei şi a pământului strămoşesc.

Şi ca mulţumire lui Dumnezeu, după fiecare bătălie, acest mare apărător al creştinătăţei ridica şi un locaş de închinare, semănând ţara cu biserici frumoase care strălucesc până astăzi, tari şi pline de odoare scumpe.

Iată motivul pentru care generaţiile recunoscătoare pentru pavăza biruitoare ce a pus-o păgânismului, l-au botezat şi *mare* şi *sfânt*.

Ştefan cel Mare a fost, fără îndoială, un erou, un mare erou al neamului nostru.

Dar Mihai-Viteazul ? Voivodul acesta crunt, neostenit şi neînfricoşat, care nici n'a avut răgazul să bage bine sabia în teacă ! Care, pe podul de la Călugăreni, a intrat între năvălitori cu toporişca în mână, a sfărâmat măsele şi a zdrobit ţeste de spahii şi paşale, schimbând cu braţul şi cu pilda lui soarta armelor şi punând pe fugă, numai cu 8.000 de ostaşi, o armie de sute de mii

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

de păgâni! Care la Turda, în cortul domnesc, văzându-se năpădit de trădătorii lui Basta, împuns de suliţe şi străbătut de gloanţele mişeilor, n'a şovăit totuşi să apuce sabia în clipele agoniei fulgerătoare şi să moară cu mâna încleştată pe mânerul ei! Care într'o vreme cumplită, schimbătoare şi vitregă, cu turcii în spate şi cu ungurii cei vicleni în faţă, a trecut Carpaţii, a sfărâmat oştile duşmane şi a intrat triumfător în Alba Iulia, unde s'a intitulat Domn al Munteniei, al Moldovei şi al Ardealului, adică al României Mari de astăzi.

Care a năzuit şi a cutezat să înfăptuiască o clipă visul cel mare al neamului românesc, fără nici un sprijin, rezemându-se numai pe Dumnezeu şi pe sabia sa!

Cum zice un poet:

Odată, 'n lumină de zori,
Veneşi tu, Mihai-Voivode,
Cu fruntea 'nvelită de nori,
Aşa cum te ştim din izvoade:
Viteaz, cu privirile crunte,
Năvală să dai peste munte...

Eroul dela Călugăreni a primit numele de viteaz de la înşişi soldaţii săi, cari i-au transmis faima generaţiilor viitoare, înscriindu-l în istoria poporului român.

Se înţelege, de aci, că noţiunea de erou există în trecutul nostru glorios, cât şi în vremile turburi de mai târziu; însă sub denumirea de viteaz. Eroismul la noi, însemnă vitejie.

Eroismul se poate confunda cu martiriul, mucenicia, cu condiţia ca acest martiriu să fie suferit de erou pentru neam, pentru credinţă, sau pentru idei nestrămutate, care folosesc neamului său ori omenirei.

Nu este de pildă, nici erou, nici martir, cel ce se lasă să moară de foame la închisoare, cu gândul să înduioşeze pe cei ce l-au închis, ca să-i dea drumul.

Dar sunt nişte mari eroi şi martiri naţionali, Horia, Cloşca şi Crişan, cari s'au lăsat să fie frânţi pe roată

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

pentru românism ; este un mare erou naţional Avram Iancu, regele munţilor apuseni, care s'a ridicat contra ungurimei asupritoare, pentru drepturile poporului român şi care în cele din urmă, înşelat de asupritori, a înnebunit şi a murit de mâhnire că neamul său continuă să stea în robie.

(sfârşitul în numărul viitor)

POEZIA POPULARĂ

Poezia populară este istoria unui popor. In ea sunt îngropate toate comorile neamului. Numai ea, oglindă fidelă a popoarelor, poate revărsa lumina adevărată şi binefăcătoare pe calea întunecoasă şi întortochiată a trecutului. Ea scormoneşte din besna uitării calităţile generaţiilor dispărute, dorinţele şi aspiraţiile sufletului lor, datinile şi moravurile unui întreg neam. Muza poporului răscoleşte cartea sfântă a neamului şi scoate din colbul timpurilor bucurii şi dureri, virtuţii şi scăderi, izbânzi şi înfrângeri.

„Sicriu plin de sfinţenie", [1]) poezia populară până în secolul trecut, n'a prezentat nici un interes. Uitată şi neluată în seamă, „batjocorită şi auatemizată" [2]) chiar într'un timp de rătăcire „când se contesta poporului dreptul idividualităţii" [3]) veacuri întregi a fost lăsată în părăsire, studiul ei necercetat, manifestările popoarelor dispreţuite şi umilite.

Interesul pentru literatura populară este în strânsă legătură cu progresul social al popoarelor. El a crescut şi s'a desvoltat pe măsură ce poporului i s'a ecordat dreptul individualităţii, libertatea recunoaşterea vieţii, grija pentru ameliorare a soartei sale.

Cu apariţia acestor vederi largi, sufletul colectivităţii a început să ocupe pe învăţaţii timpului. Mişcarea favorabilă a pornit din Germania, unde filosoful Herder alcătueşte o colecţiune de

[1]) Materialuri folclovistice, Vol. I, publicate prin îngrijirea lui Gr. G. Tocilescu, Buc. 1900, pag. X L IX.

[2,3]) Dr. M. Gaster Literatura populară română. Buc. 1883, pag. 1.

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

poezii populare din toate literaturile, sub numele de „Stimme der Volke“ (Glasul popoarelor) iar fraţii Grimm o colecţiune de basme nemuritoare.

Această renaştere a îndreptat atenţia scriitorilor spre sufletul mulţimii. Ei au explorat tezaurul trecutului îmbogăţindu-şi imaginaţia. O râvnă crescândă, în toate ţările s'a manifestat în studierea vieţii poporului „care se oglindeşte curat numai în aceea ce e produsul lui“ [1]).

„Din gura poporului tragem învăţătură mare şi trainică ca din sânurile nesecate ale tainicului Sfinx, zice Carmen-Silva ; gura poporului este înţelepciunea nesfârşită, iar cântecul poporului este cea mai înaltă poezie, căci el dă viaţă şi viaţa-i suferinţă“ [2]).

Din geniul popoarelor s'au inspirat pleiade strălucite de scriitori şi poeţi iluştri. De aici îşi trag izvorul genialele creaţiuni ale lui Göthe, ca şi operile anteriorilor săi depărtaţi, Dante, Schackespeare etc. Petöfi fundă şcoala populară în poezia maghiară, iar la noi poeţi şi scriitori de frunte ca Alecsandri, Costache Negruzi.

Alecu Russo şi M. Gogălniceanu au atras, la începutul secolului trecut, cei dintâi luarea aminte asupra valoarei literaturii populare şi s'au inspirat din frumuseţea şi binefacerile sale,.

Nemulţumiţi de literatura imitaţiunii de pe acea vreme, ei şi-au îndreptat preocuparea spre creaţiunile populare desconsiderate şi socotite neserioase. Imboldiţi şi însufleţiţi de căldura patriotismului, ei au coborât in mijlocul poporului, în mijlocul celor huliţi şi desconsideraţi până atunci şi au început „să caute în munţii şi văile Patriei în satele umilite cântecele neamului, aceste răsunete ale puţinelor bucurii şi a nesfârşitelor dureri“ [3]).

Noua şcoală şi-a făcut pioasa datorie să ne pună în intimitatea sufletului românesc ca să-i cunoaştem suferinţele îndurate în decursul vremilor, răbdarea şi seninătatea cu care a înfruntat furtunile, să-i vedem lacrimile din ochi, să-i auzim durerea, să-i simţim dragostea, speranţa şi decepţia, toate exprimate cu atâta minunăţie prin acel nemuritor „frunză verde“.

---

[1]) Dr. M. Gaster. Literatura populară română. Buc. 1883 pag. 2.
[2]) Materialuri folcioritice Gr. G. Tocilescu, Vol. 1 Buc. 1900, pag. 3 în Motto-ul precuvântării.
[3]) Mihail Sadoveanu. Poezia populară. Discurs de receptie rosfit la 9 iunie 1923. la Academia Română, Buc. 1923.

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman” Constanţa

Ea ne-a îndreptat în sânul naturii, în pădurile umbroase, la mijloc de codru verde, în patria mândrilor haiduci înfioraţi, de nedreptate, la piciorul de plaiu, la turmele oiţelor, pe coastele şi întunericul munţilor, în lumea ciobanilor rătăciţi ca nişte catarguri pe furtună..

Poeziile populare culese şi publicate, „comori nepreţuite de simţiri duioase, de idei înalte, de notiţe istorice, de crezări superstiţioase de datini strămoşeşti şi mai cu seamă de frumuseţi poetice“ [1]), au dovedit că poporul român, în ciuda atâtor influenţe străine, a păstrat un fond sufletesc plin de originalitate şi profunzime, dovezi preţioase de afirmare etnică. Manifestările spirituale descoperite, răsărite dintr'un fond sufletesc cu înclinaţii înalte şi artistice, în permanenţă existente în internul poporului, au atras prin importanţa şi valoarea lor, aprecierea străinătăţii. Cele mai caracteristice balade au meritat aprecierea lordului Stenley, prieten cu I. Ghica, care impresionat de geniul poetic al poporului român le tipări în limba engleză.

Poezia populară este dovada cea mai bună, de nobleţa spirituală a poporului român, afirmarea categorică a unor minţi evocatoare de înţelepciune, humor, iscusinţă, exemplul cel mai minunat de strălucită închipuire a unor inimi pline de emotivitate.

„Poezia populară — zice eruditul Hajdeu — este întotdeauna ecoul cel mai fidel al ideilor naţionale. Ea constitue secretele cele mai preţioase din internul poporului său şi de multe ori ne oferă deslușiri scurte pentru cunoaşterea unor evenimente obscure încât adeseori atestările istoriei fără explicaţiunile şi ilustrările poeziei populare sunt enigmatice şi neînţelese“ [2]).

In rezumat, poezia populară, creaţie a colectivităţii, transmisă oral din generaţie în generaţie, este poezia neamului Ea reprezintă o alcătuire de tradiţii, legende, povestiri, fapte de arme, datini şi obiceiuri, bucurii şi necazuri, dovedeşte deci momentele cele mai de seamă, din trecutul poporului nostru.

RADU MUGURE

---

[1]) V. Alecsandri. Poezii populare ale Românilor. Sibiu 1914, Editura „Asociaţiunii“, pag. 3.

[2]) Revista Transilvania. Anul 1869, No. 19 pag. 219. Braşov.

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman” Constanţa

Albinăritul în luna August

Acum căratul albinelor s'a împuţinat. Ţinuturile de şes s'au despopulat de flori şi dacă nu sunt flori, stupii se pregătesc de iernat. Noi le ajutăm la aceasta.

In ţinuturile muntoase şi în cele de şes dacă timpul e prielnic, în August putem face a doua recoltare, la care să fim tot cu grije, ca şi la acea dintâi.

Dacă timpul e nefavorabil, aţâţăm matca la ouare prin nutrire.

In August se înlocuesc matcele defectoase şi cele bătrâne. Pe acestea le nimicim, apoi lăsăm stupul 24 de ore, ca să vadă că-i orfan de regină, dar mai mult, ca să nu se dedea cu creşterea de matcă nouă. Aşezăm noua matcă cu ramele şi albinele ei în despărţământul de miere şi între aceasta şi stup lăsăm o apertură, prin care să poată trece numai câte-o singură albină. După 3—4 zile mutăm ramele cu matca în despărţământul de jos, fără teamă, caci stupul s'a dedat cu ea dar e bine ca în câteva zile să nu desfacem stupul, ca nu cumva să se răzbune pe matcă, omorând-o

Trântorii ce au mai rămas din Iulie vor fi alungaţi acum. Stupii, cari nici în August nu-şi alungă trântorii, nu sunt în regulă ; sunt fără matcă sau cu matcă defectoasă.

In lipsă de cărat, stupii se dedau uşor la furtişag—Să nu umblăm cu miere prin stupină şi nici la stupi să nu lucrăm decât dimineaţa, de vreme sau seara târziu—dacă furtişagul cu toate acestea s'a stărnit, îl oprim aplicând la urdiniş o ţeavă de 10—12 cm. lungă şi largă cât să înceapă 1—2 albine. Ţeava o aşezăm cu capătul către stup în marginea din afară urdinieştului după 2—3 zile furtişagul se opreşte.

Mierea s'o valorizăm, cât mai bine, dacă nu ni se plăteşte, putem ţine cât mai mult. Prin zaharisire nu-şi pierde nimic din calitate.

Fagurii de rezervă să-i afumăm cu pucioasă tot la 2—3 săptămâni.

După aceste operaţiuni urmează aşezarea stupilor la ernit.

Intoarceţi miriştele

Câţi săteni pricep rostul arăturilor de mirişte. Numărul celor cari îl ţnţeleg şi îl practică este foarte mic.

Dacă ar fi mai multă pricepere a rostului şi foloaselor unei munci raţionale, n'am mai vedea la 15 August mirişti neîntoarse.

Cari sunt foloasele întorsului miriştilor ?

a) Resturiie de paie (miriştea), întoarsă sub o pătură subţire de pământ şi în condiţiuni prielnice de umiditate, or putreziv în-

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

napoind, asftel, pământului, cel, puţin o mică parte din substanţele hrănitoare luate de cultura recoltată.

b) Prin întoarcerea miriştei ouăle insectelor vătămătoare, depuse în stratul de deasupra al pământului, fiind scoase la soare şi vânt, ele se vor distruge şi astfel se reduce pentru viitor numărul acestor insecte, cari în unii ani produc pagube destul de mari recoltelor,

c) Prin aceasta arătura superficiala — căci aşa trebuie să fie arătura de întors a miriştilor, — seminţele de burueni cari sunt coapte şi scuturate la timpul secerişului, sunt acoperite cu un strat subţire de pământ şi la cea dintâiu ploae, cu ajutorul căldurii de vară şi din toamnă, vor răsări şi creşte, dându-ne putinţă a le distruge, odată cu arătura adâncă de toamnă, care trebuie făcută pentru toate culturile ce vor urma.

d) In sfârşit este lucru constatat că, într'un pământ muncit apa ploilor e mai bine reţinută. Sub înrâurirea căldurii şi a umezelei, diferitele shimbări ale pământului menite a îmbogăţi pătura de deasupra (solul) în materii hrănitoare, atât de trebuitoare unei normale dezooltări a plantelor sămănate—se fac în mare măsură şi în mai bune condiţiani.

Din cele de mai sus reese destul de lămurit, nu numai foloasele, ci absolută nevoia a întoarcerii miriştilor, mai ales că pământurile ţării noastre, nu mai sunt nişte pământuri noi.

Ori câte cuvinte de îndemn, în această privinţă nu pot fi decât de folos.

Acei cari, citind rândurile de mai sus, vor lămuri pe cei mulţi, şi-i vor hotărî la întoarcerea miriştilor acum să fie încredinţaţi că fac o faptă bună coniribuind la sporirea producţiunii agricole, de care atârnă uşurarea condiţiunilor de viaţă pe cari azi le simţim atât de apăsătoare.

Trebile gospodăreşti în luna lui August

Se seceră ovăsul şi hrişca—Se culeg : fasolea, mazărea, bobul, lintea. Ele nu trebuiesc lăsate să fie trecute cu coptul, c'apoi se deschioacă. Se culeg castraveţii, pătlăgelele şi ardeiul şi se pun la murat, iar din cei copţi. se scot seminţele şi se pun lasoare. Pomii se culeg de roade, din prune se face magiun sau se usucă pe uscătoare.

Se scoate din pământ usturoiul şi ceapa. Dacă se întârzie cu scosul, apoi începe a creşte din nou.

Merele şi perele se suleg de pe copac cu mâna, ca să nu se lovească, şi se pun la păstrat pe iarnă. Mult face, când ai în casă fructe iarna. Bine ar fi ca sătenii să nu se lase fără fructe, căci sunt tare sănătoase.

Se coseşte trifoiul a doua oară. Se întoarce arătura pentru grâu şi secară şi se seamănă. Cu cât se va semăna mai de vreme,

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

cu atât va prinde rădăcina mai bine, şi nu va avea nevoe de ger de iarnă. La stupi se îngustează urdinişul ca să nu-i prade viespile.

Se pregătesc buţile pentru vin, căci s'apropie culesul viilor.

Ing. Agr. MARTA VASILIU
Profesoară

OMUL şi DUMNEZEU

DESPRE RELIGIE

Ori ce om ştim că, în timpuri de grea suferinţă ca, nenorocire, boală,moarte şi altele, fără să vrea, un gând pornit din adâncul sufletului se îndreaptă către cer, către acel duh care ştie totul, conduce totul şi care nu uită niciodată să răsplătească atât binele, cât şi răul în măsura care li se cuvine.

Mai ales noi românii ştim cât ajutor şi câtă linişte ne-a dat Dumnezeu prin biserica noastră, care în timpuri grele era singurul loc, unde puteai vorbi în graiul nostru dulce moştenit dela strămoşi.

„Astra Dobrogeană care-şi are temelia în sufletul neamului şi în credinţa curată în Dumnezeu, începând cu acest număr va lumina în faţa cititorilor dela oraşe şi sate toate laturile sufletului şi gândului care fac pe om să fie rău sau bun şi să săvârşească fapte ca atare.

Să vedem ce este religia ?

Religiunea este legătura sufletească dintre om şi Dumnezeu, cu scopul ca prin ea omul să ajungă la asemănare cu Dumnezeu, făcătorul său, în care să creadă şi să nădăjduiască şi pe care trebue să-l iubească şi să-l cinstească mai mult decât ori ce.

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

Fără lumină, ajutorul şi mângâierea împărtăşite de religiune, omul nu s'ar putea ridica mai presus de toate fiinţele şi mai ales de animal. Toate popoarele din toate timpurile, au avut şi au religiune după cum ne arată istoria.

Nu toate popoarele însă, şi-au închipuit pe Dumnezeu în acelaş fel şi l'au cinstit în acelaş mod, ci unele făcându-şi despre el o ideie mai înaltă, l'au cinstit în mod mai demn ; iar altele făcându-şi o ideie contrarie l'au cinstit în mod mai nedemn.

Astfel au fost şi sunt popoare cari cred într'un singur Dumnezeu pe care-l adoră. Afară de acestea sunt şi au fost popoare care cred în mai mulţi Dumnezei, cărora le fac jertfe prin animale, sau chiar oameni. Unele din acestea socotesc ca Dumnezei : Soarele, luna, stelele, pietrele, animalele sau chipurile acestora, făcute din pământ, piatră sau metal şi cărora le ziceau idoli.

Popoarele care se închină unui singur Dumnezeu sunt popoarele creştine, evreii şi mohamedanii.

Creştinii cred în Christos, evreii în Moise şi mahomedanii în Mahomed.

Popoarele care se închinau mai multor Dumnezei au fost Romanii, Grecii, Egiptenii, Babilonenii ş. a.

La început toţi oamenii s'au închinat unui singur Dumnezeu, iar cu timpul o parte din omenire s'a depărtat dela această credinţă. Cauza acestei înstrăinări a fost păcatul care întunecă mintea şi slăbeşte voinţa.

Religiunea creştină în care trebuie să credem noi creştinii a fost propovăduită de Christos, ajutat de apostolii săi. Singura religiune care e adevărat Dumnezeiască. Celelalte religii au fost propovăduite omenirii de înşişi oamenii.

Religia creştină ne arată datoriile omului faţă de Dumnezeu, de sine şi de aproapele său.

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

Ne învaţă să credem că, Dumnezeu este duh sfânt şi că omul trebuie să-l adoare numai sufleţeşte, că toţi oamenii sunt fiii lui Dumnezeu şi că sunt fraţi uniţi; că omul trebue să iubească pe Dumnezeu mai mult ca pe ori ce ; iar pe semenii săi ca pe sine însuşi.

In sfârşit roadele aduse de religia creştină sunt cu totul diferite de roadele celorlalte religii. Prin ea s'a îndreptat mintea şi, s'au îndreptat moravurile stricate ale popoarelor păgâne. Mulţumită ei s'a desflinţat sclavia şi o mulţime de viţii ca hoţia, lăcomia, beţia, desfrânarea ş. a. iar în locul lor egalitatea şi frăţirea au pătruns.

Popoarele care au primit această religie, au ajuns o civilizaţie trainică şi solidă şi numai ele pot progresa mai departe, având o temelie sigură.

Religiunea creştină se zezumă în aceste cuvinte ale Mântuitorului :

„Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău şi din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe sine însuţi“.

In numărul viitor „despre credinţă şi foloasele ei“.

FAUR

Un geniu din lumea industrială

de Prof. A. ALEXANDRESCU

(urmare din numărul trecut)

Simplitatea trebue aplicată tuturor articolelor, fie îmbrăcăminte case, maşini, precum şi în modul de lucru, fie în birouri, fabrici, etc. Prin simplificare se face economie şi la timp şi la material şi deci se poate reduce preţul de cost. Ford observă de ex. că la femeile din America, fermierii nu întrebuinţează într'un mod în adevăr profitabil cel mult a 2o a parte din activitatea lor. Forţa

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman” Constanţa

motrică aproape nu e întrebuinţată, totul se face cu mâna şi este rar ca cineva să mediteze asupra organizaţiei logice a lucrului. De este nevoe de transportul de ex: apa se face drumul de zeci şi sute de ori, de unde se găseşte până unde trebue, când ar fi mult mai simplu să se instaleze câţi va metri de ţeavă. Acestse dute vino inutile, eforturile risipite sunt cauza scumpetei prcduselor şi beneficiilor mici. Ca să se vadă cât preţ pune Ford pe organizaţie în sensul ca să nu se risipească nimic din forţă timp sau materie, se poate vedea de acolo că el crede că pentru a putea organiza ferma lui de la Dearboru, ceea ce constitue o ocupaţie secundară pentru el, şi unde deja s'a introdus lucrul cu maşina şi multe din cauzele de risipă s'au înlăturat, el spune că-i trebue 5 sau chiar 10 ani ca să studieze, chestiunea şi mai adaogă el că agricultorii de azi aşteaptă totul numai de la întâmplare, de la D-zeu şi nu fac de cât ceea ce au învăţat de la străbuni. Şi totuşi agricultorii trăesc bine ceea ce arată cât ar putea produce pământul dacă ar fi lucrat cum trebue. Pentru aceasta un alt lucru care nu trebue să scape din vedere producătorului este perfecţionarea, nu în scopul de a schimba mereu un produs pe care şi'l propune un fabricant să-l lucreze, ci să perfecţioneze metodele de lucru, materialele întrebuinţate. O altă condiţiune de succes în afaceri este ca să nu domnească risipa şi lăcomia. Risipa este de cele mai multe ori pentru că nu se prea înţelege ce se lucrează sau ceea ce se face, se face cu inteligenţă. Lăcomia este un fel de miopie! Ford în afacerile lui are cea mai mare grije, să se facă cât mai puţină risipă şi se multumeşte cu un beneficiu cât de mic.

In fine iată ce linie de conduită fixează Ford pentru un întreprinzător pentru a i se garanta succesul.

1. Să nu ai teamă pentru viitor nici idolantrie pentru trecut. Când ţi e teamă de viitor, de o nereuşită, îţi limitezi sforţările, dar o nereuşită nu-i decât ocaziunea de a reînoi încercarea cu mai multă înţelepciune. Nu este ruşine de o cădere onorabilă: ruşinos este să ai teamă ca să nu cazi. Cât despre trecut el nu poate servl de cât pentru a ne da indicaţii pentru programul în viitor.

2. Să despreţueşti spiritul de concurenţă. Este criminal de a încerca să iei afacerile vecinului, criminal pentru că vrei ca într'un interes personal să distrugi situaţia altuia. Cine produce bine se impune prin valoarea produselor sale.

(Continuarea în numărul viitor).

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

Dela redacţie

* Onoraţii abonaţi ce nu primesc regulat revistele, sunt rugaţi cu insistenţă a reclama la redacţie prin o carte poştală. Asemenea orice schimbare de adresă, rugăm a se aduce la cunoştinţa redacţiei.

* In numărul viitor al revistei noastre vom face recenzia volumului „Discursuri" al D-lui Vasile Goldiş preşedintele „Astrei" Sibiu.

* Noului Cotidian „Farul-Nou" îi urăm viaţă nesfârşită şi fericită, pe lungul drum al publicităţei, iar pe distinsul director şi preşedinte al secţie noastre sportive î-l felicităm, călduros.

* Din lipsă de spaţiu elogiile „Astrei Dobrogene" pentru marele eveniment al împlinirei unui deceniu dela ocuparea Budapestei, n'au putut fi publicate.

* *Onoraţii abonaţi sunt rugaţi, a trimite costul abonamentelor la redacţie.*

* Pentru evitarea greşitei îndrumări a corespondenţei rugăm a se adresa precis Str. Ioan Lahovari No. 106.

* S'a făcut multă vâlvă în jurul unei erori de tipar ce s'a scurs în No. 3 şi 4 al revistei noastre. Rectificăm în sensul că autorul cronicei teatrale „Fântâna Blanduziei" este D-l N. Butnaru *iar nu* D-l Nic. Butucescu.

Opinia publică va aprecia în măsura cuvenită, întrucât a fost justificată campania dusă contra asociaţiunei, pe această temă. Noi vom pluti în sferele idealului nostru, şi regretăm că, nu ne putem avânta în polemici cari hotărât nu sunt nici chiar în interesul celor ce le profesează.

Dela Astra

* Asociaţiunea „Astra Dobrogeană" nu mai are nimic comun cu gazeta săptămânală „Marea Noastră".

* D-nii Preşedinţi ai filialelor „Astrei Dobrogene" pot comanda contra ramburs 400 Lei, cărţi pentru săteni în valoare de 500 Lei, dela Biroul de desfacere al cărţilor din editura „Astra" Str. Memorandului No. 2 Cluj.

Costul volumelor variază între 3—6 Lei buc.

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa

* Un ziar din Capitală a publicat informaţiuni relative la o pretinsă secţie teatrală a „Astrei Dobregene“ de sub preşedenţia D-lor Dumitriu- Codru şi N. Butucescu. Pentru lămurirea definitivă a on. opinii publice, înştiinţăm că asociaţiunea „Astra Dobrogeană“ nu are decât o secţie teatrală, sub preşidenţia D-lui C. P. Demetrescu.

* Asociaţiunea aduce viile sale mulţumiri D-lui Colonel Costăchescu Comandantul Reg. 40 Inf. Bazargic pentru patrioticul sprijin acordat răspândirei culturei naţionale în oraşul Bazargic şi Judeţ.

* Despărţământul Constanţa al „Astrei“ aduce la cunostinţa cercurilor săteşti că la scdiul său (Servlciul Sanitar al Portului;) are la dispoziţia cercurilor săteşti cărţi cu care pot înfiinţa 20 începuturi de biblioteci, dotându-se fiecare cu câte 50 volume.

Cererile se vor adresa direct Despărţământului pentru distribuire.

* Insistăm în mod deosebit asupra rugămintei noastre de a se trimite de către filiale dările de seamă asupra activităţei dela înfiinţare până acum.

Aceste dări de seamă ne sunt absolut necesare la întocmirea volumului festiv ce se va distribui cu ocazia marei adunări generale ce va avea loc în Octomvrie a. c.

Cu această ocazie dorim să nu ne scape bunei recunoştinţe, nici o persoană care a binevoit, a sprijini înalta operă culturală a „Astrei“.

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman” Constanţa

Redacția: Filip Aurel, Constanța Str. Ion Lahovary No. 106

ABONAMENTE ANUALE:

Pentru instituții și societăți Lei 500
Pentru particulari . . . . . Lei 300
De încurajare (benevol) . . Lei 500
Pentru studenți și elevi . . Lei 150
Pentru membrii „Ăstrei" . Lei 200

ABONAMENTE LUNARE:

Pe șase luni . . . . . Lei 150
Pe trei luni . . . . . Lei 75

Toată corespondența se va trimite pe adresa redacției,
Str. Ion Lahovary No. 106

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman" Constanța

Onor Despărțământul Central
al
Asociațiunei „Astra”.
Sibiu

Scutit taxe
art. lege
1602/921

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța